

'Güçlü dış kaynak girişi sağlanabilir'

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Meclisi'nin aralık ayı olağan toplantısı, "2025'i Karşılarken Dünya ve Türkiye Ekonomisinin Görünümü ve Meclis Çalışma Gruplarının Sunumları" ana gündemiyle gerçekleştirildi. **ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda, **ISO** Meclisi üyeleri gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Bahçivan, enflasyon karşısında yapısal tedbirlerin her zamanından daha önemli olduğuna dikkat çekerken, "Önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadeleye desteğini

artırmasının yanı sıra, bizi bu sorundan kalıcı olarak kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli... Enflasyonla mücadele ve finansal dengelenme sürecini sabır ve kararlılıkla devam ettirmemiz halinde, önümüzdeki yıl Türkiye'nin yabancı yatırımlar için çok daha cazip hale geleceğine ve güçlü bir dış kaynak girişinin de sağlanabileceğine inanıyorum" değerlendirmesinde bulundu.

Enflasyonla mücadeleyi kararlılıkla sürdürürken bir yandan da üretim ekonomisini desteklemenin ayrı bir önem taşıdığını

vurgulayan Bahçivan, "Büyüme, istihdam için hayati konumdaki geleneksel emek-yoğun sektörlerimize nefes aldıracak finansman imkanlarının artırılacağı yönündeki son mesajlar da bu açıdan çok değerli. Tüm bu süreci taçlandıracak en önemli unsur, üretim ekosistemimize lig atılacak, yeşil ve dijital dönüşüm rüzgarına sektörlerimizi hazırlayacak reformları hayata geçirmektir" dedi.

Bahçivan, dün açıklanan asgari ücrete yönelik olarak da "**Sanayimize**, üretim hayatımıza ve çalışanlarımıza hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum" dedi.

● EKONOMİ SERVİSİ

Yapısal tedbirler her zamankinden önemli

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadelede desteğini artırmasının yanı sıra, bizi bu sorundan kurtarıcı olarak kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli" dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, mevcut ekonomik programın başarısında temel koşullardan biri olan dış kaynak girişlerinde canlanmanın henüz yeterli olmadığını belirterek, "Enflasyonla mücadele ve finansal dengeleme sürecini sabır ve kararlılıkla devam ettirmemiz halinde, önümüzdeki yıl Türkiye'nin yabancı yatırımlar için çok daha cazip hale geleceğine ve güçlü bir dış kaynak girişinin de sağlanabileceğine inanıyorum." ifadelerini kullandı.

İSO'dan yapılan açıklamaya göre, İSO Meclisinin aralık ayı olağan toplantısı, "2025'i Karşılarken Dünya ve Türkiye Ekonomisinin Görünümü ve Meclis Çalışma Gruplarının Sunumları" ana gündemiyle Odakule Fazıl Zübeyir Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi.

Açıklamada toplantıdaki konuşmasına yer verilen Bahçivan, 2024'ü geride bırakırken Türkiye ekonomisinde "rasyonelliğe dönüş" olarak adlandırılan sürecin neresinde olduğunu odaklanmanın çok daha faydalı olacağını vurgulayarak, "2023 ortalarından itibaren girdiğimiz ağır tedavi sürecinin sonuçlarını almaya başladığımız ama geçmiş dönemin travmalarını da tam olarak atlattığımız bir yılı geride bırakıyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

Dezenflasyon sürecinin beklenenden yavaş ilerlediğini ifade eden Bahçivan, "Merkez Bankamız 2024 sonu için yüzde 36'yı hedeflerken, yılı yüzde 45 civarında kapatacağımız anlaşılıyor. Enflasyonun gecikmeli de olsa düşüşe geçmesinde sıkı para politikalarının etkisi açık. Enflasyonun neden istendiği kadar düşmediğini sorguladığımızda ise en başta beklentilerdeki katlılığı görüyoruz. Özellikle hane halkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor. Bir diğer sorun ise hizmet enflasyonunun yüksekliği. Sonuç itibarıyla, enflasyonda belli bir mesafe almış olsak da temkini elden bırakmamamız gereken bir süreçteyiz" açıklamasında bulundu.

"BAŞTA MERKEZ BANKAMIZ OLMAK ÜZERE EKONOMİ YÖNETİMİMİZE GÜVENİYORUZ"

Bahçivan, Merkez Bankasının, para politikasının doğrudan etki alanındaki enflasyonist faktörlerde geri çekilmenin sürdürdüğünü, beklentilerin ise yavaş da olsa iyileştiğini belirttiğine dikkati çekerek, şunları kaydetti: "Ülkemizde sosyolojik ve psikolojik boyutunu aylardır ısrarla vurguladığımız bir

enflasyon yaşıyoruz. Durum bu iken, çözümün sadece para politikasına havale edilemeyeceğinin bir kez daha altını çizmemiz gerekiyor. Önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadelede desteğini artırmanın yanı sıra bizi bu sorundan iyelebet kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli. Sanayiciler olarak, uygun finansman koşullarıyla iş yapmak elbette hepimizin arzusu. Ne var ki ekonomimiz halen sancılı bir nekahet döneminden geçerken, hastalığın nüksetme ihtimalini küçümsemek büyük bir hata olacaktır. Enflasyonun kalıcı olarak düştüğünden emin olmadan riskli ve aceleli adımlar atılmayacağı konusunda, başta Merkez Bankamız olmak üzere ekonomi yönetimize güveniyoruz."

Bu yıl cari açığı düşüşün ekonominin sağlıklı bir patikaya dönmesi açısından önemli bir kazanım olduğuna değinen Bahçivan, "Bu sayede uluslararası rezervlerin toparlanması, Türk lirası üzerindeki baskının ortadan kalkması ve CDS gibi risk primi göstergelerinde daha güçlü bir iyileşmenin sağlanması da mümkün hale geldi. Ne var ki dünyadaki yoğun belirsizlik ortamında yatırımcıların risk iştahı kırılganlığını koruyor. Dolayısıyla, mevcut ekonomik programın başarısında temel koşullardan biri olan dış kaynak girişlerinde canlanma henüz yeterli değil" değerlendirmesinde bulundu.

Bahçivan, söz konusu durumun ekonomi politikalarında istikrarlı duruşun ve yatırımcılara güven telkin etmenin önemini daha da pekiştirdiğini belirterek, "Enflasyonla mücadele ve finansal dengeleme sürecini sabır ve kararlılıkla devam ettirmemiz halinde, önümüzdeki yıl Türkiye'nin yabancı yatırımlar için çok daha cazip hale geleceğine ve güçlü bir dış kaynak girişinin de sağlanabileceğine inanıyorum. Enflasyonla mücadeleyi kararlılıkla sürdürürken bir yandan da üretim ekonomisini desteklemek ayrı bir önem taşıyacak. Büyüme, istihdam için hayati konumdaki geleneksel emek-yoğun sektörlerimize nefes aldırarak finansman imkanlarının artırılacağı yönündeki son mesajlar da bu açıdan çok değerli. Tüm bu süreci taçlandıracak en önemli unsur, üretim ekosistemimize lig atılacak, yeşil ve dijital dönüşüm rüzgarına sektörlerimizi hazırlayacak reformları hayata geçirmektir." ifadelerini kullandı.

Bahçivan, Suriye'de yaşanan rejim değişikliği ve sonrasındaki gelişmeleri dikkatle takip ettiklerini de vurguladı.

İSO Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'nun kuruluşunun Sermaye Piyasası Kurulu tarafından onaylandığını da belirten Bahçivan, kısa sürede sanayinin ihtiyaç duyacağı yeni teknolojileri geliştirecek girişimleri desteklemek için çalışmalarla hızla başlayacaklarını ifade etti.

BAHÇIVAN YAPISAL TEDBİRLERE İŞARET ETTİ

İSO: Dezenflasyon süreci yavaş ilerliyor

Istanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı **Erdal Bahçivan**, en temel sorun olan enflasyonla mücadele sürecinin beklenenden yavaş ilerlediğini söyledi. Bahçivan, "Enflasyonun neden istendiği kadar düşmediğini sorguladığımızda, en başta beklentilerdeki katılığı görüyoruz. Özellikle hane halkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor" dedi. Bahçivan, enflasyonla etkili mücadelede yapısal tedbirlerin her zamankinden daha önemli hale geldiğini kaydetti.

MERVE YİĞİTCAN / 05

Faize dikkat...

Bahçivan, aylık meclis toplantısındaki konuşmasında TCMB'nin bugünkü toplantısında alacağı faiz kararına da değinerek, "Enflasyonun kalıcı olarak düştüğünden emin olmadan riskli ve aceleci adımlar atılmayacağı konusunda, başta Merkez Bankamız olmak üzere ekonomi yönetimize güveniyoruz" ifadelerini kullandı.

ISO BAŞKANI ERDAL BAHÇIVAN UYARDI

Enflasyon kalıcı düşmeden riskli ve aceleci adımlara dikkat

MERVE YİĞİTÇAN

İstanbul Sanayi Odası'nın aralık ayı meclis toplantısı "2025'i Karşılamak Dünya-Türkiye Ekonomisinin Görünümü ve Meclis Çalışma Gruplarının Sunumları" ana temasıyla gerçekleşti. Meclisin açılışında konuşan ISO Başkanı Erdal Bahçivan, 2023 ortalarından itibaren Türkiye ekonomisinin girdiği ağır tedavi sürecinin sonuçlarının alınmaya başlandığı, ancak geçmiş dönemin travmalarının da tam olarak atılmadığı bir yılın geride kaldığını söyledi. Mayıs ayından itibaren dezenflasyon dönemine girildiğini anımsatan Bahçivan, "Geçen sene bu zamanlarda Merkez Bankamız 2024 yılsonu için yüzde 36'ya hedeflerken, geldiğimiz noktada yıllık yüzde 45 civarında kapatacağımız anlaşıyor. Enflasyonun gecikmeli de olsa düşüşe geçmesinde sıkı para politikalarının etkisi açık. Döviz kurundaki sakin seyir, burada önemli bir etki kanalı. Bilindiği üzere Merkez Bankamız bir süredir Türk lirasında reel değerlenmeyi dezenflasyonun ana unsurların-

dan biri olarak görüyor. Bu arada, yüksek jeopolitik risklere rağmen emtia fiyatlarının ılımlı seyri de lehimize oldu" dedi.

Beklentilerdeki katılık düşüşü frenliyor

Enflasyonun beklenen kadar düşmemesinin en önemli gerekçesi olarak beklentilerdeki katılığın gösteren Bahçivan, "Özellikle hanehalkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor. Bir diğer sorun ise hizmet enflasyonunun yüksekliği. Ekim ve Kasım'daki yavaşlamaya rağmen burada maalesef istenen iyileşmenin biraz uzandı. Enflasyonda belli bir mesafe almış olsak da temkinli elden bırakmamamız gereken bir süreçteyiz. Merkez Bankamız, para politikasının doğrudan etki alanındaki enflasyonist faktörlerde geri çekilmenin sürdürdüğünü, beklentilerin ise yavaş da olsa iyileştiğini belirtiyor" diye konuştu. Sosyolojik ve psikolojik boyutu olan bir enflasyon yaşandığını, bu nedenle çözümün sadece para politikasına havale edilemeyeceğinin

ISO Başkanı **Erdal Bahçivan**, ekonominin halen sancılı bir nekahet döneminden geçtiğine dikkat çekerek, "Enflasyonun kalıcı olarak düştüğünden emin olmadan riskli ve aceleci adımlar atılmayacağı konusunda, başta Merkez Bankamız olmak üzere ekonomi yönetimize güveniyoruz" açıklamasını yaptı.

altını çizen ISO Başkanı, önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadelede desteğini artırmanın yanı sıra, yapısal tedbirlerin alınmasının da bugün her zamankinden daha önemli olduğunu vurguladı.

Ekonomideki daralma dengeli değil Sanayicilerin uygun finansman koşullarıyla iş yapmayı istediğini söyleyen Bahçivan, ancak ekonominin halen sancılı bir nekahet dönem-

para politikalarının üretim ve talep cephesindeki en büyük maliyetine **sanayiciler** olarak katılmak durumunda olduklarını ifade etti.

Enflasyonla mücadeleyi kararlılıkla sürdürürken bir yandan da üretim ekonomisini desteklemenin ayrı bir önem taşıyacağını altını çizen Bahçivan, finansal istikrarın tesisinde yol alındıkça, kaliteli finansman imkanlarını genişletmek için daha elverişli koşulların da oluşacağına inandıklarını söyledi. Büyüme, ihracat ve istihdam için hayati konumdaki geleneksel emek-yoğun sektörlerimizde nefes aldırarak finansman imkanlarının artırılacağı yönündeki son mesajların bu açıdan çok değerli olduğunu ifade eden Bahçivan, "Bu noktada, dün açıklanan asgari ücretin **sanayimize**, üretim hayatımızla ve çalışanlarımızla hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum. Türkiye olarak 2025'i kazanmamızın yolu, önümüzdeki kritik yılı en iyi şekilde değerlendirerek, riskleri fırsata dönüştürerek, reform ajandamızı kararlılıkla uygulamaktan geçiyor."

Büyükşehir'den ISO personel giderlerinde %50 artışa itiraz

ISO Meclis toplantısında, odanın 2025 bütçesi de görüşüldü. Oybirliğiyle kabul edilen bütçe görüşmelerine yeni asgari ücret damgasını vurdu. 2025 bütçesinde oda personel giderlerinin 185 milyon TL'den 276 milyon TL'ye çıkarılması teklifine ilişkin oylamada artış oranının asgari ücret oranının üstünde yüzde 50 olarak görünmesine itiraz eden **ISO Meclis Üyesi Mehmet Büyükeşçi**, "Asgari ücret açıklandı ve yüzde 30 artış oranı uygulanmasına karar verildi. Daha önce de söylemiştim yüksek bir artış olursa bu rekabet edemeden dolayı büyük sıkıntılar yaşanacağını ve ithalatın da artacağını söyledim. Açıklanan rakamda gelecek yılın enflasyonu dikkate alındı. Biz de firmamızda bütçelerimizi yaparken yüzde 30 artı performansla göre 2-3 puan ya da terfi planladık. Bu tüm firmalar tarafından benimsenmesi lazım ki enflasyon kontrol altına alsın. Yüzde 30 artış ile hem MB'nin eli rahatlatıldı hem de popülist bir yaklaşım sergilenmedi. Biz ISO olarak personel giderlerine yüzde 50 zam bütçelemişiz, onaylayalım ama uygulamada gözden geçirelim" ifadelerini kullandı. Açıklama sonrası söz alan ISO Meclis Üyesi Sultan Tepe de artış oranının sebebinin maaş zammı değil emekliye ayrılanların ikramiyesi ve yeni personel alınmanın yarattığı giderler ile ilgili olduğunu belirterek çalışan ücretlerinde yüzde 36 seviyelerinde planlandığını anlattı.

Asgari ücret, azami fedakârlık

EKONOMİNİN HALLERİ
Servet Yıldırım
servet.yildirim@nbe.com.tr

Türkiye asgari ücret artışında orta yolu seçti. Açıklanan yüzde 30'luk artış oranı ne ücretlilerin geçmiş kayıplarını telafi etmeye yetti, ne de açıklanan 2025 yılı enflasyon hedefiyle uyumlu.

Çok muhtemeldir ki; hükümet daha yüksek bir artışın zaten zor ilerleyen dezenflasyon sürecini daha da zora sokacağını; daha düşük bir artışın ise yüksek enflasyon karşısında alım gücünü önemli ölçüde kaybeden ücretli kesimin tepkisinin arttıracağını hesabın yapmış olmalı.

Açıklanan oran, İndex Grup Yönetim Kurulu Başkanı Erol Bilecik'in dün CNEC-e yayınında dediği gibi enflasyon beklentilerini yönetmek için doğru bir rakam ama alım gücünü yerine koymak için değil.

Bu haliyle artış oranı çalışanların beklentisinin altında kalırken, yabancı yatırım ve kredi derecelendirme kuruluşlarının tahminlerine uygun açıklandı.

Hatırlarsınız, kredi derecelendirme kuruluşu Standard and Poor's (S&P) geçen ay başında kredi notumuzu arttırdığı zaman yaptığı değerlendirmede, asgari ücret artışının 2025 sonu hedefi olan yüzde 17,5 yerine yüzde 44 olan geçmiş enflasyona göre yapılmasının program açısından risk olduğunu söylüyordu. Ve politik realiteye ve iş piyasasındaki sıkılığa bakarak beklentisinin bu ikisinin arasında bir oran olduğunu belirtiyordu. Burada da yüzde 30'dan daha yüksek bir ücret zammının hâlihazırda yavaş ilerleyen dezenflasyon sürecini daha da uzatacağını ve 2027 yılında tek haneli enflasyon hedefine ulaşılmasını zorlaştıracağını öngörüyordu. Oranın düşük belirlenmesi ise "programa olan halk desteğini azaltacak" diyordu.

Dediği oldu, yüzde 30'un üzerine çıkılmadı.

Asgari ücretli enflasyonun nedeni değil mağduru

Asgari ücret, bir işçinin bir ay boyunca tam zamanlı çalışması karşılığında alabileceği en düşük ücret miktarını ifade eder. İşçilerin asgari yaşam standartlarını korumalarını sağlamak, adil ücret dağılımını teşvik etmek ve çalışma koşullarını iyileştirmek amacıyla oluşturulmuş bir düzenlemedir. Asgari ücret, talebin yanı sıra büyük ölçüde maliyet kanalıyla enflasyonu etkilemektedir. Ayrıca, özel sektör ücret artışları için de referans niteliğindedir. Normalde asgari ücretin işçi ile ailesinin yeterli beslenme, sağlıklı konut, giyim, aydınlatma ve ısıtma, ulaşım, çağdaş düzeyde sağlık servisi, eğitim, kültür, dinlenme, eğlence ve benzeri temel gereksinimlerini geçerli fiyatlar üzerinden karşılamaya yetecek mik-

tarda olması gerekir. Ama bu hiçbir zaman olmadı.

Geleneksel ekonomik teoriler, ücret artışlarının fiyat artışlarını tetiklediğini söyler. Ama yeni görüşler bizde olduğu gibi genellikle yükselen fiyatların işçileri daha yüksek ücretler talep etmeye yönlendirdiğini belirterek, "fiyat-ücret spirali" kavramını öneriyorlar.

Ücret-fiyat spirali çalışanları enflasyonun nedeni olarak gösterip, ücret artışlarını basıklayacak ve işsizliği arttıracak politikaları haklı gösterirken; fiyat-ücret spirali çalışanları enflasyonun mağduru olarak gösterir ve ücret artışları üzerinde sert kısıtlamalar yerine diğer önlemlerle enflasyonun aşağı çekilmesine öncelik verilmesini öngörür.

Asgari ücret, talebin yanı sıra büyük ölçüde maliyet kanalıyla enflasyonu etkilemektedir. Ayrıca, özel sektör ücret artışları için de referans niteliğindedir.

Bizim enflasyon hikâyesinde de ücretler enflasyonun bir nedeni olmaktan çok sonucudur. Maaş ve ücretler enflasyon döngüsü başladıktan sonra sürecin bir unsuru haline gelmiştir. Uzun süre yataya yakın seyreden reel ücretler enflasyonun artması ile birlikte gerileyince ücretlerin satın alma gücü zayıfladı. Yeni ücret artışı ihtiyacı doğdu. Yanlış olan enflasyonun bu kadar hızlı yükselmesine göz yumulmasıydı.

Kamu da fedakarlık yapmalı

An itibarıyla Erol beyin dediği gibi "Asgari ücrette enflasyona yenilmiş bir aritmetik var." Yanlış ekonomi politikalarının neden olduğu enflasyonun tekrar aşağı çekilmesinin maliyetine ücretli kesimden de fedakarlık istenmiştir. Yani çalışanlar dezenflasyon sürecinin başarısı için fedakarlık yapmak zorunda bırakılmıştır. Oysa devlet emlak vergisi, çevre temizlik vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, damga vergisi, özel iletişim vergisi, trafik cezaları, veyaset ve intikal vergisi, ehliyet ve pasaport harçları, araç muayene ücretleri ile kabahatler kanununa tabi idari para cezaları ve yurt dışı çıkış harcı gibi gelirlerini yeniden değerlendirme oranı kadar artırıyor. Bu oran da yüzde 44'tü. Bunu yaparak gelirini geçmiş enflasyon kadar arttıran kamunun, harcamalarını reel olarak aşağı çekerek dezenflasyon sürecinde kendisinden beklenen rolü oynaması gerekir.

Asgari ücretlilerin fedakarlıklarının artmasından sonra ISO Başkanı **Erdal Bahçivan**'in dünkü Meclis toplantısında dediği gibi "Önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadelede desteğini arttırmasının yanı sıra, bizi bu sorundan kalıcı olarak kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli" hale gelmiştir.

Enflasyondan yapısal reformlar kurtarır

Hamide HANGÜL

İstanbul Sanayi Odası (İSO) 2024 yılının son meclis toplantısını üyele-
rin katılımıyla gerçekleştirdi. İSO bütçesinin de üyele-
rin oylarına sunulduğu top-
lantının açılışında konuşan
İSO Başkanı Erdal Bahçivan,
enflasyona ilişkin, 2023 or-
talarından itibaren girilen
ağır tedavi sürecinin sonuç-
larının alınmaya başladığı-
nı, ancak geçmiş dönemin
travmalarını da tam olarak
atlatılmadığı bir yılın geri-
de kaldığını dile getirdi. Bah-
çivan, "Ne var ki, bu süreç
beklenenden yavaş ilerliyor.
Geçen sene bu zamanlarda
Merkez Bankamız 2024 yıl-
sonu için yüzde 36'yı hedef-
lerken, geldiğimiz noktada
yılı yüzde 45 civarında kapa-
tacağımız anlaşılıyor" dedi.

"Aceleci davranılmamalı"

Enflasyondan kalıcı olarak
kurtulmanın yolunun yapı-
sal reformlar olduğunu vur-
gulayan İSO Başkanı Erdal
Bahçivan, "Sanayiciler ola-
rak, uygun finansman ko-
şullarıyla iş yapmak elbet-
te hepimizin arzusu. Ne var
ki, ekonomimiz halen sancılı
bir nekahet döneminden ge-
çerken, hastalığın nüksetme
ihtimalini küçümsemek bü-
yük bir hata olacaktır. Enf-
lasyonun kalıcı düştüğün-
den emin olmadan riskli ve
aceleci adımlar atılmayacağı
konusunda ekonomi yöneti-
mimize güveniyoruz. Enflas-
yonla mücadele ve finansal
dengelenme sürecini sabır
ve kararlılıkla devam ettir-
memiz halinde, önümüzdeki
yıl Türkiye'nin yabancı yatı-
rılar için çok daha cazip ha-
le geleceğine ve güçlü bir dış

Personel giderlerine itiraz

İSO meclis toplantısında,
2025 bütçe oylamalarında
personel giderlerinin 185
milyon TL'den 276 milyon
TL'ye çıkarılması teklifine
ilişkin oylamada artış
oranının asgari ücret artış
oranının üstünde yüzde
50 olarak görünmesine
İSO Meclis Üyesi Mehmet
Büyükekeşi itiraz etti.
Asgari ücrette yüzde
30 artış uygulanmasına
karar verildiğine işaret
eden Büyükekeşi, "Biz
İSO olarak personel
giderlerine yüzde 50 zam
bütçelemişiz, onaylayalım
ama uygulamada
gözden geçirelim. Örnek
olalım hem devlete karşı
hem sanayicilere karşı
ki herkes enflasyon
hedefinin tutacağına
inansın" ifadelerini
kullandı.

kaynak girişinin de sağlana-
bileceğine inanıyorum" de-
ğerlendirmesi yaptı. Asgari
ücret konusunda da değinen
Erdal Bahçivan, "Açıklanan
asgari ücretin sanayimize,
üretim hayatımıza ve çalı-
şanlarımıza hayırlı, uğurlu
olmasını diliyorum" ifadele-
rini kullandı.

Zorlu bir yılın geride bı-
rakıldığını söyleyen Bahçivan,
"ABD seçim sonuçları, Al-
manya ve Fransa'daki siyasi
belirsizlikler, Orta Doğu'da-
ki sarsıntılar, Aralık ayı Fed
toplantısının verdiği sin-
yaller ve son haftalara dam-
gasını vuran gelişmeler de
gösteriyor ki hiç de kolay ol-
mayacak yeni bir yıl bizleri
bekliyor" diye konuştu.

'BÜYÜK BEDEL BİZE YÜKLENDİ'

DÜN, Türkiye'nin iki büyük sanayi odasında 2025 yılı ekonomisi masaya yatırıldı.

Bu kapsamda

İstanbul Sanayi Odası Başkanı

Erdal Bahçivan,

"Önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadeleye desteğini artırmasının yanı sıra, bizi bu sorundan kalıcı olarak kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli" dedi. **Ankara Sanayi Odası** Başkanı **Seyit Ardıç** ise enflasyonun arzu edilen hızda düşmediğini, sanayinin iki çeyrek üst üste daralmasının da enflasyonla mücadelede büyük bedelin sanayi tarafından yüklenildiğini gösterdiğini vurguladı.

Seyit Ardıç

● **Ekonomi Servisi**

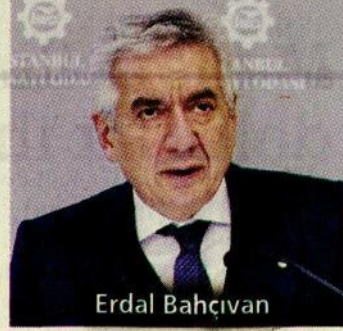
'Yapısal tedbirler her zamankinden önemli'

İSTANBUL Sanayi Odası

(ISO) Yönetim Kurulu

Başkanı **Erdal Bahçivan**, "Önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadeleye desteğini artırmasının yanı sıra, bizi bu sorundan kalıcı olarak kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli" dedi. ISO Meclisi'nin aralık ayı olağan toplantısında konuşan Bahçivan, "2023 ortalarından itibaren girdiğimiz, ağır tedavi sürecinin sonuçlarını almaya başladığımız ama geçmiş travmaları atlatabileceğimiz bir yılı geride bırakıyoruz" diye konuştu. Dezenflasyon süre-

Erdal Bahçivan

cinin yavaş ilerlediğini belirten Bahçivan, "Enflasyonun neden istendiği kadar düşmediğini sorguladığımızda, beklentilerdeki katılığı görüyoruz. Hane halkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor" diye konuştu. (SÖZCÜ)

Yapısal tedbirler her zamankinden önemli

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin aralık ayı olağan toplantısı, "2025'i Karşılarken Dünya ve Türkiye Ekonomisinin Görünümü ve Meclis Çalışma Gruplarının Sunumları" ana gündemiyle gerçekleştirildi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda, İSO Meclisi üyeleri gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Bahçivan, yılın son İSO Meclis toplantısındaki konuşmasında, 2024 yılını geride bırakırken Türkiye ekonomisinde "rasyonelliğe dönüş" olarak adlandırılan sürecin neresinde olduğuna odaklanmanın çok daha faydalı olacağını vurguladı. Bahçivan, en temel sorun olan enflasyonda dezenflasyon sürecinin beklenenden yavaş ilerlediğini belirterek "Merkez Bankamız 2024 yılsonu için yüzde 36'yı hedeflerken, yılı yüzde 45 civarında kapatacağımız anlaşılıyor. Enflasyonun gecikmeli de olsa düşüşe geçmesinde sıkı para politikalarının etkisi açık. Enflasyonun ne-

den istendiği kadar düşmediğini sorguladığımızda ise en başta beklentilerdeki katılığı görüyoruz. Özellikle hane halkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor. Bir diğer sorun ise hizmet enflasyonunun yüksekliği. Sonuç itibarıyla, enflasyonda belli bir mesafe almış olsak da temkini elden bırakmamız gereken bir süreçteyiz. Merkez Bankamız, para politikasının doğrudan etki alanındaki enflasyonist faktörlerde geri çekilmenin sürdüğünü, beklentilerin ise yavaş da olsa iyileştini belirtiyor. Ülkemizde sosyolojik ve psikolojik boyutunu aylardır ısrarla vurguladığımız bir enflasyon yaşanıyor. Durum bu iken, çözümün sadece para politikasına havale edilemeyeceğinin bir kez daha altını çizmemiz gerekiyor. Önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadeleye desteğini artırmanın yanı sıra, bizi bu sorundan ilelebet kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli" dedi.

Reel sektör enflasyonun düşeceğine inanmıyor

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, 2024'ü geride bırakırken Türkiye ekonomisinde "rasyonelliğe dönüş" olarak adlandırılan sürecin ne-resinde olduğuna odaklanmanın çok daha faydalı olacağını söyledi. Dezenflasyon sürecinin beklenenden yavaş ilerlediğini ifade eden Bahçivan, "Merkez Bankamız 2024 sonu için yüzde

36'yı hedeflerken, yılı yüzde 45 civarında kapatacağımız anlaşılıyor. Enflasyonun neden istendiği kadar düşmediğini sorguladığımızda ise en başta beklentilerdeki katılığı görüyoruz. Özellikle hane halkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor. Bir diğer sorun ise hizmet enflasyonunun yüksekliği. Sonuç itibarıyla, enflasyonda belli bir mesafe almış olsak da temkini elden bırakmamamız gereken bir süreçteyiz" açıklamasında bulundu. **İstanbul** - aa

Bahçivan'dan enflasyonla mücadeleye destek çağrısı

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, “Enflasyonla mücadele ve finansal dengeleme sürecini sabır ve kararlılıkla devam ettirmemiz halinde, önümüzdeki yıl Türkiye'nin yabancı yatırımlar için çok daha cazip hale geleceğine ve güçlü bir dış kaynak girişinin de sağlanabileceğine inanıyorum” dedi.

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, mevcut ekonomik programın başarısında temel koşullardan biri olan dış kaynak girişlerinde canlanmanın henüz yeterli olmadığını belirterek, “Enflasyonla mücadele ve finansal dengeleme sürecini sabır ve kararlılıkla devam ettirmemiz halinde, önümüzdeki yıl Türkiye'nin yabancı yatırımlar için çok daha cazip hale geleceğine ve güçlü bir dış kaynak girişinin de sağlanabileceğine inanıyorum.” ifadelerini kullandı.

İSO'dan yapılan açıklamaya göre, İSO Meclisinin aralık ayı olağan toplantısı, “2025'i Karşılarken Dünya ve Türkiye Ekonomisinin Görünümü ve Meclis Çalışma Gruplarının Sunumları” ana gündemiyle Odakule Fazıl Zoru Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi.

Açıklamada toplantıdaki konuşmasına yer verilen Bahçivan, 2024'ü geride bırakırken Türkiye ekonomisinde “rasyonelliğe dönüş” olarak adlandırılan sürecin neresinde olduğuna odaklanmanın çok daha faydalı olacağını vurgulayarak, “2023 ortalarından itibaren girdiğimiz ağır tedavi sürecinin sonuçlarını almaya başladığımız ama geçmiş dönemin travmalarını da tam

olarak atlatamadığımız bir yılı geride bırakıyoruz.” değerlendirmesinde bulundu.

Dezenflasyon sürecinin beklenenden yavaş ilerlediğini ifade eden Bahçivan, “Merkez Bankamız 2024 sonu için yüzde 36'yı hedeflerken, yılı yüzde 45 civarında kapatacağımız anlaşılıyor. Enflasyonun gecikmeli de olsa düşüşe geçmesinde sıkı para politikalarının etkisi açık. Enflasyonun neden istendiği kadar düşmediğini sorguladığımızda ise en başta beklentilerdeki katılığı görüyoruz. Özellikle hane halkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor. Bir

diğer sorun ise hizmet enflasyonunun yüksekliği. Sonuç itibarıyla, enflasyonda belli bir mesafe almış olsak da temkin elden bırakmamamız gereken bir süreçteyiz.” açıklamasında bulundu.

‘Başta Merkez Bankamız olmak üzere ekonomi yönetimize güveniyoruz’

Bahçivan, Merkez Bankasının, para politikasının doğrudan etki alanındaki enflasyonist faktörlerde geri çekilmenin sürdüğünü, beklentilerin ise yavaş da olsa iyileştiğini belirttiğine dikkati çekerek, şunları kaydetti:

“Ülkemizde sosyolojik ve psikolojik boyutunu aylardır ısrarla vurguladığımız bir enflasyon yaşıyoruz. Durum bu iken, çözümün sadece para politikasına havale edilemeyeceğinin bir kez daha altını çizmemiz gerekiyor. Önümüzdeki dönemde maliye politikasının enflasyonla mücadeleye desteğini artırmanın yanı sıra bizi bu sorundan illebet kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli. Sanayiciler olarak, uygun finansman koşullarıyla iş yapmak elbette hepimizin arzusu. Ne var ki ekonomimiz halen sancılı bir nekahet döneminden geçerken, hastalığın nüksetme ihtimalini küçümsemek büyük bir hata olacaktır. Enflasyonun kalıcı olarak düştüğünden emin olmadan riskli ve aceleci adımlar atılmayacağı konusunda, başta Merkez Bankamız olmak üzere ekonomi yönetimine güveniyoruz.”

Bu yıl cari açıktaki düşüşün ekonominin sağlıklı bir patikaya dönmesi açısından önemli bir kazanım olduğuna değinen Bahçivan, “Bu sayede uluslararası rezervlerin toparlanması, Türk lirası üzerindeki baskının ortadan kalkması ve CDS gibi risk primi göstergelerinde daha güçlü bir iyileşmenin sağlanması da mümkün hale geldi. Ne var ki

dünyadaki yoğun belirsizlik ortamında yatırımcıların risk iştahı kırılmasını koruyor. Dolayısıyla, mevcut ekonomik programın başarısında temel koşullardan biri olan dış kaynak girişlerinde canlanma henüz yeterli değil.” değerlendirmesinde bulundu.

Bahçivan, söz konusu durumun ekonomi politikalarında istikrarlı duruşun ve yatırımcılara güven telkin etmenin önemini daha da pekiştirdiğini belirterek, “Enflasyonla mücadele ve finansal dengeleme sürecini sabır ve kararlılıkla devam ettirmemiz halinde, önümüzdeki yıl Türkiye'nin yabancı yatırımlar için çok daha cazip hale geleceğine ve güçlü bir dış kaynak girişinin de sağlanabileceğine inanıyorum. Enflasyonla mücadeleyi kararlılıkla sürdürürken bir yandan da üretim ekonomisini desteklemek ayrı bir önem taşıyacak. Büyüme, istihdam için hayati konumdaki geleceksel emek-yoğun sektörlerimize nefes aldracak finansman imkanlarının artırılacağı yönündeki son mesajlar da bu açıdan çok değerli. Tüm bu süreci taçlandırarak en önemli unsur, üretim ekosistemimize lig atılacak, yeşil ve dijital dönüşüm rüzgarına sektörlerimizi hazırlayacak reformları hayata geçirmektir.” ifadelerini kullandı.

Ekonomideki travmalar sürüyor

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, ekonomide enflasyonun temel sorun olmaya devam ettiğine işaret ederek, "Tek cümle ile özetlemek gerekirse, 2023 ortalarından itibaren girdiğimiz ağır tedavi sürecinin sonuçlarını almaya başladığımız, ama geçmiş dönemin travmalarını da tam olarak atlattığımız bir yılı geride bırakıyoruz" dedi

RECEP BAHAR / DETAY HABER

İstanbul Sanayi Odası

(İSO) Meclisi'nin Aralık ayı olağan toplantısı, "2025'i Karşılarken Dünya ve Türkiye Ekonomisinin Görünümü ve Meclis Çalışma Gruplarının Sunumları" ana gündemiyle Odakule Fazıl Zobu Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda, **İSO** Meclisi üyeleri gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Bahçivan, yılın son **İSO** Meclis toplantısındaki konuşmasında, 2024 yılını geride bırakırken Türkiye ekonomisinde 'rasyonelliğe dönüş' olarak adlandırılan sürecin neresinde olduğuna odaklanmanın çok daha faydalı olacağını vurguladı.

Ağır tedavi süreci kısmen başarılı

"Tek cümle ile özetlemek gerekirse, 2023 ortalarından itibaren girdiğimiz ağır tedavi sürecinin sonuçlarını almaya başladığımız, ama geçmiş dönemin travmalarını da tam olarak atlattığımız bir yıl

Dünyada belirsizlik yoğun

Bu yıl cari açıktaki düşüşün ekonominin sağlıklı bir patikaya dönmesi açısından önemli bir kazanım olduğuna değinen Bahçivan "Bu sayede uluslararası rezervlerin toparlanması, Türk lirası üzerindeki baskının ortadan kalkması ve CDS gibi risk primi göstergelerinde daha güçlü bir

iyileşmenin sağlanması da mümkün hale geldi. Ne var ki, dünyadaki yoğun belirsizlik ortamında yatırımcıların risk iştahı kırılabilirliğini koruyor. Dolayısıyla, mevcut ekonomik programın başarısında temel koşullardan biri olan dış kaynak girişlerinde canlanma henüz yeterli değil" dedi.

lı geride bırakıyoruz" diyen Bahçivan, en temel sorun olan enflasyonda dezenflasyon sürecinin beklenenden yavaş ilerlediğini belirterek, şunları söyledi: "Merkez Bankamız 2024 yılsonu için yüzde 36'yı hedeflerken, yılı yüzde 45 civarında kapatacağımız anlaşılıyor. Enflasyonun gecikmeli de olsa düşüşe geçmesinde sıkı para politikalarının etkisi açık. Enflasyonun neden istendiği kadar düşmediğini sorguladığımızda ise en başta beklentilerdeki katılığı görüyoruz. Özellikle hane halkı ve reel sektör, enflasyonun düşeceğine ikna olmakta halen zorlanıyor. Bir diğer so-

run ise hizmet enflasyonunun yüksekliği. Sonuç itibarıyla, enflasyonda belli bir mesafe almış olsak da temkini elden bırakmamamız gereken bir süreçteyiz. Merkez Bankamız, para politikasının doğrudan etki alanındaki enflasyonist faktörlerde geri çekilmenin sürdüğünü, beklentilerin ise yavaş da olsa iyileştiğini belirtiyor. Ülkemizde sosyolojik ve psikolojik boyutunu aylardır ısrarla vurguladığımız bir enflasyon yaşanıyor. Durum bu iken, çözümün sadece para politikasına havale edilemeyeceğinin bir kez daha altını çizmemiz gerekiyor. Önümüzdeki dönemde maliye

politikasının enflasyonla mücadeleye desteğini artırmanın yanı sıra, bizi bu sorundan ilelebet kurtaracak yapısal tedbirlerin alınması bugün her zamankinden daha önemli. **Sanayiciler** olarak, uygun finansman koşullarıyla iş yapmak elbette hepimizin arzusu. Ne var ki, ekonomimiz halen sancılı bir nekahet döneminden geçerken, hastalığın nüksetme ihtimalini küçümsemek büyük bir hata olacaktır. Enflasyonun kalıcı olarak düştüğünden emin olmadan riskli ve aceleci adımlar atılmayacağı konusunda, başta Merkez Bankamız olmak üzere ekonomi yönetimi-mize güveniyoruz."